

kirkelig Bei: Offer og Accidentser; ogsaa visse Le-gater og andre saadanne Smaa-indtægter ere op-tagne med deri, og saaledes ogsaa optagne i de Skoleplaner, som efterhaanden ere blevne lagte for de forskjellige Skoledistrikter. Forsaavidt nu den høitærede Minister i sin Administration holder sig indenfor den her i Anordningen af 1814 fastsatte Grænse, saa at Talen kun er om den frem-tidige Anvendelse af de forhaanden værende Ind-tægtskilder til Skolelærerembederne, saa tror jeg, at den høitærede Minister er i sin fulde Ret ved Anordninger af et Distrikts Skolevesen at fordele og ogsaa til en vis Grad at indskrænke og udvide Skolelærernes Lønninger. Forsaavidt der saaledes f. Ex. ved Skoleplanen er fastsat en vis Afkort-ning i den normerede Løn for en Skolelærer, for Offer og Accidentser, saa har det været Pragis igjennem de mange Aar, der ere forløbne siden Anordningen, at Rancelliet og derefter følgende Ministre ganske simpelt have resolveret, at disse Afkortninger bortfaldd, og saaledes er der paa andre Omraader f. Ex. med Hensyn til Sord falddet mange Resolutioner baade under Rancelliet og Ministerierne om manglende Sord og Erstatning derfor. Jeg tror, at paa alle disse Omraader er det aldeles utvivlsomt, at Ministeren har fuld-stændig Ret til at administrere. Det har jeg ikke næret den mindste Tvivl om. Dersom vi altsaa kunne være enige med det ærede Medlem for Arhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), at den høitærede nuværende Minister havde holdt sig indenfor denne Begrænsning, forekommer det mig, at det vilde være fuldstændig ønskeligt at udtale nogen Misbilligelse af, at den høitærede Minister har givet sin Magt en noget større Anvendelse og Udstrækning end sædvanligt; men det forekommer mig, at det her foreliggende Spørgsmaal er af en ganske anden Natur. Jeg tror, at saa-længe den høitærede Kirke- og Undervisnings-minister holder sig indenfor Grænserne af de Indtægtskilder, som Anordningen af 1814 engang har fastsat, er Administrationen i sin fulde Ret i Fordelingen af disse Indtægtskilder, men saa snart Ministeren gaar videre og aabner sig nye Kilder, saa tror jeg, at den høitærede Minister er udenfor sin Competence. Men jeg skjønner ikke ret-tere end, at den ærede Minister ved sit omtalte Cirfulære eller Resolution har foretaget sig noget Saadant, jeg taler ikke om; hvorvidt disse 6 Ldr. Rug og 10 Lønder Byg in natura og 25 Lønder be-tales efter Kapitelstagt og tilsvarende Jordtillig-ende, som Anordningen af 1814 omtaler, nemlig derved, at Ministeren villaarligt har fastsat een normeret Sum for Embederne paa Sjælland og Verne og en anden normeret Sum for Sylland. En saadan Klassifikation af Embederne paa Verne og i Sylland kjender Anordningen af 1814 ikke det fjerneste til, ligesaa lidt som den kjender til normerede Summer for Embeder. I det Hele taget maa jeg give den ærede Forslagsstiller

(Bojsen) Ret i, at Loven af 1856 ikke har fjer-neste Antydning af, at Reguleringssummen skulde være Andet end en Norm for Pensionering. Jeg tror, at det er paa dette Punkt, at den høitærede Minister er gaaet udenfor sin Competence, og jeg tror, at dette vil kunne gjøres klart ved at se Alt, hvad der hidtil er foregaaet. Dette Skridt af den høitærede nuværende Minister er vistnok eksempelløst i hele den lange Tid, der er gaaet fra 1814 indtil Datum. Naar nu det ærede Med-lem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds saa stærkt optræder for at desavouere — jeg synes, han sagde disse dovne eller ogsaa frygtfomme Kom-munalbestyrelser (En Steen i me: Begge Dele), alt-saa Kommunalbestyrelser, der enten vare frygtfomme eller dovne eller begge Dele, saa vil jeg tillade mig at gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at han ikke er rigtig med i disse Sager, der angaa Skolevesenet. Det er vist eksempelløst, at en Kom-mune nogensinde har faaet Ret i at unddrage sig Opfyldelsen af et ministerielt Paalæg. Jeg tror heller ikke, det vilde kunne gaa, hvis en Kommune kunde unddrage sig Opfyldelsen af et ministerielt Paalæg. Jeg tror ikke engang, det vilde kunne gaa, hvis Kommunalbestyrelsen kunde gjøre et saadant Paalæg til Gjenstand for Dom. Det ærede Medlem er vist inde paa en fuldstændig Misvisning. Man har imidlertid Exempler paa, at der i sin Tid er faldet Resolutioner fra det kongelig-danske Rancelli, som ere blevne under- kjendte ved Domstolene; men det laa i, at den Gang udredede man sine Præstationer til Skolerne paa en ganske anden Maade end nu. Man maa erindre, at man har etableret en Regel, hvorved samtlige Indtægter gaa ind i Kommunekasserne, og samtlige Udgifter gaa ud af Kommunekasserne — ogsaa for Skoledistrikternes Vedkommende; de specielle Skoledistriktskasser ere ophævede. De bestod tidligere, og hvert Distrikt var ansvarligt for sig. Præstationerne vare fordelte paa Be-boerne efter en bestemt Norm, som var fastsat ved tidligere Bestemmelser, og naar der kom nye Paa-læg, som man ikke vilde udrede, kunde hver enkelt Yder for sit Vedkommende gjøre det til Gjenstand for Dom; det er man nu afstaaet fra. Jeg kjender et Exempel, som er blevet mig meddelt af vedkommende Provst. Ganske vist kjender jeg det ikke i Detaillerne, men det er foregaaet her paa Sjælland. I sin Tid blev det af Rancelliet — eller maaske var det af Ministeriet i Begyndelsen af Salotredserne; det skal jeg ikke kunne sige, thi det ligger noget tilbage i Tiden — resolveret, at der skulde foregaa en vis Forandring i Erlægningen af Degnetræden, men Beboerne gjorde det til Gjen-stand for en Retsdag, og Rancelliets Afgjørelse — eller Ministeriets, hvis det nu var — blev desavoueret, underkjendt ved Domstolene, og Beboerne i det vedkommende Distrikt svare den Dag i Dag den samme Afgift paa samme Maade, som de gjorde tidligere (S. Hansen: Det er Tilfældet